

Sygn. akt II PSK 283/21

POSTANOWIENIE

Dnia 24 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa A. B.
przeciwko W. w W.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 24 marca 2022 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 29 stycznia 2021 r., sygn. akt XIV Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od W. w W. na rzecz A. B. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka A. B. wniosła o przywrócenie do pracy na poprzednie warunki pracy w W. w W.

Wyrokiem z dnia 7 lutego 2020 r. Sąd Rejonowy w W. przywrócił powódkę do pracy w pozwanej na poprzednich warunkach pracy i płacy oraz orzekł o kosztach postępowania.

Sąd Okręgowy w W., wyrokiem z dnia 29 stycznia 2021 r., oddalił apelację strony pozwanej od powyższego wyroku i rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego.

W sprawie ustalono, że w piśmie z 17 marca 2017 r. pracodawca zawiadomił Związek Zawodowy Pracowników W., Komisję Zakładową NSZZ „S.” Pracowników W. oraz Związek Zawodowy P. (dalej także jako P.) o zamiarze przeprowadzenia zwolnień grupowych. Jednocześnie pracodawca zaprosił powyższe organizacje związkowe na konsultacje. Dnia 7 kwietnia 2017 r. odbyło się spotkanie pracodawcy z przedstawicielami organizacji związkowych działających na terenie W., podczas którego strony nie zawarły żadnego porozumienia i ustaliły termin kolejnego spotkania na 10 kwietnia 2017 r. W dniu 12 kwietnia 2017 r. pracodawca wydał regulamin zwolnienia grupowego, zgodnie z którym zwolnieniem zostało objętych 148 pracowników, w tym 72 pracowników na stanowisku muzyków orkiestry symfonicznej S. (także powódka A. B.). W dniu 13 kwietnia 2017 r. doszło do kolejnego spotkania pracodawcy z członkami organizacji związkowych. Informację o spotkaniu przekazano za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz wiadomości sms, w których pracodawca wskazał, że jest to polecenie służbowe. W treści polecenia nie wyjaśniono, jakich kwestii ma dotyczyć spotkanie. Pracownicy byli przeświadczeni, że na spotkanie nie zostali wezwani w związku z pełnieniem funkcji związkowych, lecz jako pracownicy. Podczas spotkania podjęto próbę przekazania przedstawicielom organizacji związkowych dokumentów zawierających oświadczenia pracodawcy o zamiarze wypowiedzenia umów o pracę (wypowiedzenia warunków umów o pracę) pracownikom W., jednakże ostatecznie nie doszło do odebrania tych dokumentów. Na spotkaniu nie było żadnego przedstawiciela Związku Zawodowego P. Przewodnicząca tej organizacji związkowej przebywała wówczas na zwolnieniu lekarskim. Po spotkaniu przewodnicząca otrzymała wiadomość sms, aby odebrała z sekretariatu dokumenty, ale nie skonkretyzowano, o jakie dokumenty chodzi.

W dniu 20 kwietnia 2017 r. pracodawca wypowiedział powódce A. B. (wiceprzewodniczącej Związku Zawodowego P.; w ostatnim okresie zastępcy prowadzącej grupę altówek w orkiestrze symfonicznej) dotychczasowe warunki pracy w zakresie stanowiska pracy w ten sposób, że zaproponował jej nowe stanowisko pracy, tj. specjalisty w dziale administracyjno-gospodarczym. Jako przyczynę wypowiedzenia warunków zatrudnienia wskazano zmianę struktury

zatrudnienia oraz struktury organizacyjnej, mającą na celu podniesienie efektywności zarówno na poziomie artystycznym, jak i finansowym.

Sąd Okręgowy ocenił, że w okolicznościach niniejszej sprawy przedstawiciele Związku Zawodowego P. nie mieli możliwości zapoznania się z dokumentami przygotowanymi do odbioru 13 kwietnia 2017 r. Pracodawca nie przekazał związkowi zawodowemu, że zebranie będzie dotyczyło spraw związkowych, zatem osoby wezwane sądziły, że jest związane ze sprawami indywidualnymi wezwanych pracowników. W konsekwencji przebywająca na zwolnieniu lekarskim przewodnicząca P. nie wskazała swojego zastępcy i finalnie w spotkaniu nie uczestniczył żaden jego przedstawiciel. Pracodawca w toku postępowania dowodowego nie wykazał, aby ten P. otrzymał (a jeśli tak, to kiedy) dokument z zawiadomieniem o zamiarze wypowiedzenia powódce warunków umowy o pracę. Podkreślił, że pracodawca nie przedstawił również żadnego innego dowodu pozwalającego przyjąć, że w innej dacie doszło do skutecznego (pisemnego) zawiadomienia związku zawodowego o zamiarze wypowiedzenia powódce warunków umowy o pracę, wobec czego wypowiedzenie zmieniające dokonane w dniu 20 kwietnia 2017 r. było przedwczesne i dlatego - nieuprawnione.

Sąd Okręgowy przyjął także, że w świetle art. 30 ust. 4 ustawy z 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 263 ze zm.) wspólna reprezentacja związkowa może dotyczyć wyłącznie zbiorowych praw i interesów osób wykonujących pracę zarobkową, ale nie odnosi się do indywidualnych spraw ze stosunku pracy wymagających współdziałania z zakładową organizacją związkową. W konsekwencji, wspólna reprezentacja związkowa nie miała żadnego znaczenia z punktu widzenia oceny skuteczności zawiadomienia organizacji związkowej o zamiarze wypowiedzenia powódce warunków umowy o pracę. Konsultacja związkowa w niniejszej sprawie miałaby miejsce tylko wówczas, gdyby pracodawca o zamiarze wypowiedzenia powódce warunków umowy o pracę skutecznie zawiadomił związek zawodowy, którego członkinią była powódka.

W ocenie Sądu, przywrócenie powódki do pracy nie narusza art. 8 k.p. Po pierwsze, nie doszło do jakiegokolwiek naruszenia przez powódkę obowiązków pracowniczych lub obowiązujących przepisów prawa, po drugie, żadne okoliczności

nie wskazują również, że jej powrót do pracy mógłby wywołać zgorznienie u innych zatrudnionych pracowników. Pracodawca w ogóle nie wziął pod uwagę, że powódka posiadała doświadczenie zdobyte podczas pracy w orkiestrze specjalizującej się w interpretacji muzyki baroku, a także w ogóle nie sprawdził posiadanych przez nią kwalifikacji. Powódka udowodniła, że w dacie wypowiedzenia jej warunków umowy o pracę posiadała doświadczenie zawodowe z poprzedniego miejsca pracy w kierunku artystycznym istotnym dla dalszej działalności pracodawcy (o profilu barokowo-klasycznym, w oparciu o orkiestrę grającą na instrumentach dawnych). Powódka była uprzednio zatrudniona między innymi jako muzyk solista - kameralista w Orkiestrze „C.”, a jak powszechnie wiadomo, była to orkiestra specjalizująca się w interpretacji muzyki baroku. Biorąc pod uwagę, że powódka przez cały tok postępowania konsekwentnie utrzymywała, że żąda przywrócenia do pracy oraz twierdziła, że na przyswojenie techniki gry na instrumentach dawnych w jej przypadku potrzeba około dwóch tygodni, Sąd uznał, że przywrócenie jej do pracy nie narusza ani zasad współżycia społecznego, ani społeczno-gospodarczego celu tego prawa. Przywrócenie powódki do pracy wcale nie oznacza konieczności odtworzenia S., albowiem jako artysta - muzyk powódka może być równie dobrze zatrudniona w Zespole Instrumentów (...).

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku strona pozwana zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania, mającego istotny wpływ na wynik sprawy, tj.: (-) art. 382 k.p.c. w związku z art. 387 § 2¹ pkt 1 i 2 k.p.c., przez wydanie wyroku z pominięciem części materiału dowodowego:

a) części zeznań świadka D. B. w zakresie, w jakim wskazała, że podczas procedury zwolnień grupowych pozwana nie uzgodniła ze związkami zawodowymi nowego sposobu doręczeń korespondencji, odbiegającego od dotychczasowej praktyki w tym zakresie oraz że organizacje związkowe podczas spotkania 13 kwietnia 2017 r. odmówiły odbioru dokumentów argumentując to tym, że na spotkanie zostali wezwani w charakterze pracowników, a nie przedstawicieli organizacji związkowych, bez powołania się na nieprawidłowy sposób doręczenia dokumentów, a także w części, w której wskazała, że na spotkaniu 13 kwietnia 2017 r. poinformowała przedstawicieli związków zawodowych o treści zawiadomień indywidualnych, a przedstawiciele ci wskazali, że są tu po to aby uniemożliwić

zakończenie procedury zwolnień grupowych, a po zakończeniu spotkania odebrali z sekretariatu pozwanej zaadresowane do nich awizo;

b) części zeznań świadka A. Z. w zakresie, w jakim wskazała, że organizacje związkowe podczas spotkania 13 kwietnia 2017 r. odmówiły odbioru dokumentów, argumentując to tym, że na spotkanie zostali wezwani w charakterze pracowników, a nie przedstawicieli organizacji związkowych, a w informacji mailowej oraz sms dotyczącej zaproszenia na spotkanie 13 kwietnia 2017 r. nie było informacji, w jakim charakterze przedstawiciele związków zawodowych mają się stawić oraz że po spotkaniu zablokowali swoje skrzynki mailowe;

c) części zeznań świadka A. A. w zakresie, w jakim wskazała, że organizacje związkowe podczas spotkania 13 kwietnia 2017 r. odmówiły odbioru dokumentów argumentując to tym, że na spotkanie zostali wezwani w charakterze pracowników, a nie przedstawicieli organizacji związkowych oraz że przedstawiciele związków zawodowych mieli możliwość zapoznania się z zawiadomieniami indywidualnymi, D. B. poinformowała związki zawodowe o treści zawiadomień oraz wskazała, że dokumenty będą czekały do odbioru w sekretariacie pozwanej;

d) części zeznań świadka Z. K. w części, w której wskazała, że poinformowała drogą mailową przedstawicieli związków zawodowych o pozostawieniu przez D. B. zawiadomień indywidualnych w sekretariacie pozwanej;

e) części zeznań świadka M. P. w zakresie, w jakim wskazała, że otrzymała wiadomość sms o obowiązku odebrania zawiadomień indywidualnych;

f) części zeznań A. W. W. w charakterze pozwanej w części, w jakiej wskazała, że organizacje związkowe podczas spotkania 13 kwietnia 2017 r. odmówiły odbioru dokumentów, argumentując to tym, że na spotkanie zostali wezwani w charakterze pracowników, a nie przedstawicieli organizacji związkowych, a w tym samym dniu odebrały z sekretariatu pozwanej awizo, a także w zakresie, w jakim wskazała, że podczas procedury zwolnień grupowych pozwana nie uzgodniła ze związkami zawodowymi nowego sposobu doręczeń korespondencji, który odbiegałby od dotychczasowej praktyki w tym zakresie

- co skutkowało tym, że Sąd drugiej instancji podzielił ustalenia stanu faktycznego poczynione przez Sąd pierwszej instancji i błędnie uznał, że pozwana

nie zawiadomiła skutecznie Związku Zawodowego P. o zamiarze wypowiedzenia powódce warunków umowy o pracę oraz nie ustalił, że związki zawodowe wykazały się złą wolą w zakresie współpracy z pozwaną odmawiając odbioru pisemnych zawiadomień, a także, że ustalona przez związki zawodowe wspólna reprezentacja nie ograniczała się wyłącznie do zbiorowych praw i interesów pracowników;

g) części zeznań świadków Z.K., A. Z. oraz D. B. w części, w której zeznały na temat obowiązującej praktyki oraz uzgodnionych form doręczania korespondencji, w tym zawiadomień indywidualnych o zamiarze wypowiedzenia stosunków pracy lub zmiany warunków zatrudnienia, pomiędzy pozwaną a organizacjami związkowymi;

h) części zeznań świadków A. Z. oraz D. B. w części, w której wskazały, że związki zawodowe miały pełnomocników, do których także zostały wysłane zawiadomienia indywidualne

- co skutkowało tym, że Sąd drugiej instancji podzielił ustalenia stanu faktycznego poczynione przez Sąd pierwszej instancji i błędnie uznał, że następcze działania pozwanej mające na celu umożliwienie przedstawicielom związków zawodowych odebranie zawiadomień dotyczących zamiaru dokonania wypowiedzeń stosunków pracy lub warunków zatrudnienia poszczególnym pracownikom nie spełniły wymogów formalnych;

i) części zeznań świadka A. K. oraz D. B. w części, w której wskazały, że decyzja o zmianie struktury organizacyjnej pozwanej i związanej z nią redukcji zatrudnienia zostały uzgodnione z organizatorem pozwanej, tj. Samorządem Województwa (...), a także w części dotyczącej sytuacji finansowej pozwanej, przerostu zatrudnienia przed restrukturyzacją oraz konieczności przeznaczania większości dotacji na koszty zatrudnienia;

j) części zeznań świadka A. A., w zakresie, w jakim wskazała, że przyczyną zwolnień grupowych była likwidacja stanowisk pracy, sytuacja finansowa pozwanej przed rozpoczęciem procedury zwolnień grupowych była zła, co wynikało z jej zadłużenia, u pozwanej występował przerost zatrudnienia, a także w części, w której wskazała, że restrukturyzacja spowodowała znaczącą poprawę sytuacji finansowej pozwanej, co ma odzwierciedlenie we wzroście sprzedaży biletów oraz większej frekwencji publiczności;

k) części zeznań świadka A. Z. w zakresie, w jakim zeznała na temat przyczyny zwolnień grupowych i likwidacji całej orkiestry S., w tym stanowiska pracy powódki;

l) zeznań świadka J. L. w zakresie, w jakim wskazał, że przed restrukturyzacją pozwana była zadłużona, występował przerost zatrudnienia skutkujący koniecznością przeznaczania większości dotacji na koszty zatrudnienia, a także w części, w której zeznał, że angażowanie muzyków współczesnych obecnie odbywa się na zasadach zaangażowania do konkretnego projektu i nie ma charakteru stałej współpracy a nabycie umiejętności potrzebnych do gry na instrumentach dawnych wymaga wieloletnich studiów oraz doświadczenia;

m) zeznań świadków J. L., S. T., D. B. oraz pozwanej w zakresie, w jakim wskazali na odrębności S. i M., a w konsekwencji, że muzycy obu orkiestr należeli do odrębnych grup zawodowych oraz w zakresie, w jakim zeznali o trudnościach w przekwalifikowaniu się na muzyka grającego na instrumentach dawnych;

n) części zeznań świadka D. B. w części dotyczącej likwidacji S., sytuacji finansowej pozwanej przed restrukturyzacją, zmiany profilu artystycznego na barokowo-klasyczny, zmniejszenia skali wykonywania utworów współczesnych, a także przerostu zatrudnienia;

o) zeznań D. B., S. T. oraz zeznań A. W. W. w charakterze pozwanej w części dotyczącej tego, że muzycy grający na instrumentach dętych przed reorganizacją grali w obu orkiestrach, a po restrukturyzacji zostali przeniesieni do M.;

p) części zeznań świadka S. T. w zakresie, w jakim wskazał, że S. została zlikwidowana, po restrukturyzacji wiązały go, jako muzyka, umowy o dzieło z pozwaną, a na podstawie umowy o pracę był zatrudniony jako koordynator spraw muzycznych, pozwana zmieniła profil artystyczny na barokowo-klasyczny, a skala wykonywania utworów współczesnych zmniejszyła się;

r) części zeznań A. W. W. w charakterze pozwanej w części dotyczącej sytuacji finansowej pozwanej oraz wysokich kosztów zatrudnienia przed restrukturyzacją, przerostu zatrudnienia, angażowania po restrukturyzacji muzyków współczesnych wyłącznie na podstawie umów cywilnoprawnych, do konkretnych

projektów, a także w części dotyczącej zmniejszenia skali wykonywania utworów współczesnych

- co skutkowało tym, że Sąd drugiej instancji podzielił ustalenia stanu faktycznego poczynione przez Sąd pierwszej instancji i błędnie uznał, że wypowiedzenie warunków pracy i płacy powódce zostało dokonane z naruszeniem przepisów prawa oraz nieustaleniem, że wypowiedzenie było uzasadnione, w sytuacji gdy wypowiedzenie to nie tylko zostało dokonane zgodnie z prawem, ale także było zasadne, a jego przyczyna była rzeczywista - S. została zlikwidowana, a także błędnym ustaleniem, że istnieje zapotrzebowanie na pracę powódki, a dodatkowo błędnym ustaleniem, że powódka potrafi grać na instrumentach dawnych i posiada niezbędne w tym zakresie doświadczenie;

- s) porozumienia z 9 maja 2015 r. zawartego pomiędzy powódką a pozwaną (znajdującego się w aktach osobowych powódki stanowiących załącznik 2 do odpowiedzi na pozew), z którego wynika, że powódka bezpośrednio przed wypowiedzeniem jej warunków pracy i płacy zajmowała stanowisko zastępcy prowadzącego grupę altówek w O.

- co skutkowało tym, że Sąd drugiej instancji błędnie ustalił, że powódka była zatrudniona na stanowisku artysty-muzyka, a w konsekwencji uznanie, że powódka może być zatrudniona w M.;

- (-) art. 385 k.p.c., przez oddalenie apelacji;

- (-) art. 386 § 1 k.p.c., przez niezmiennienie wyroku Sądu pierwszej instancji i nieoddalenie powództwa w całości w sytuacji, gdy roszczenie powódki o przywrócenie do pracy jest niezasadne;

- 2) naruszenie prawa materialnego, tj.:

- a) art. 38 § 1 k.p. w związku z 61 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p., przez niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że pozwana nie zawiadomiła skutecznie związku zawodowego o zamiarze wypowiedzenia powódce warunków pracy i płacy, podczas gdy pozwana dopełniła wszystkich związanych z zawiadomieniem wymogów formalnych i zawiadomienie to było skuteczne;

- b) art. 38 § 2 i 5 k.p. w związku z art. 42 § 1 k.p., przez niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że pozwana dokonała zmiany warunków zatrudnienia powódki przed upływem 5-dniowego terminu na zgłoszenie przez

związek zawodowy zastrzeżeń, podczas gdy pomimo skutecznego zawiadomienia związek nie zajął stanowiska w tym terminie, a tym samym pozwana była uprawniona do podjęcia samodzielnej decyzji w zakresie wypowiedzenia powódce warunków pracy i płacy;

c) art. 30 ust. 4 ustawy z 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych w związku z art. 65 k.c. w związku z art. 300 k.p., przez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że związki zawodowe działające u pozwanej ustanowiły wspólną reprezentację wyłącznie w sprawach zbiorowych w rozumieniu tego przepisu, podczas gdy związki jednocześnie upoważniły siebie nawzajem do odbioru korespondencji celem usprawnienia komunikacji z pozwaną;

d) art. 45 § 1 w związku z art. 42 § 1 k.p., przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że wypowiedzenie powódce warunków pracy i płacy było niezgodne z prawem, a w konsekwencji przywrócenie jej do pracy, podczas gdy wypowiedzenie warunków zatrudnienia powódki było zgodne z przepisami prawa i zasadne;

e) art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p., przez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że pozwana była zobowiązana wykazać, że powódka nie posiada umiejętności oraz kwalifikacji do gry w orkiestrze M., podczas gdy ciężar dowodu w zakresie udowodnienia tych umiejętności oraz kwalifikacji spoczywał w całości na powódce;

f) art. 8 k.p. w związku z art. 477¹ k.p.c., przez niewłaściwe zastosowanie i orzeczenie o przywróceniu powódki do pracy u pozwanej, pomimo że roszczenie powódki jest nieuzasadnione i niemożliwe do zrealizowania z uwagi na likwidację całej grupy zawodowej muzyków S., w tym stanowiska pracy powódki, a roszczenie powódki o przywrócenie do pracy stanowi nadużycie prawa, gdyż jest sprzeczne z jego społeczno- gospodarczym przeznaczeniem i zasadami współżycia społecznego;

g) art. 45 § 1 w związku z art. 42 § 1 k.p., przez niewłaściwe zastosowanie i niedokonanie przez Sąd oceny zasadności wypowiedzenia warunków pracy i płacy powódki.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana wskazała, że jest ona oczywiście uzasadniona. Stwierdziła, że, po pierwsze, do

zawiadomienia przez pracodawcę związku zawodowego o zamiarze wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę (art. 38 § 1 k.p.) ma zastosowanie art. 60 k.c. oraz art. 61 k.c., co oznacza, że wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ją ujawnia w sposób dostateczny a oświadczenie jest złożone z chwilą, gdy doszło do adresata w taki sposób, że mógł się on zapoznać z jego treścią, po drugie, doręczenie organizacji związkowej pisemnego zawiadomienia o zamiarze wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę może nastąpić w każdy sposób przyjęty przez tę organizację i pracodawcę. Podkreśliła w związku z tym, że umożliwiła Związkowi Zawodowemu P. zapoznanie się z treścią zawiadomienia o zamiarze wypowiedzenia powódce warunków pracy i płacy trzykrotnie i na trzy różne sposoby, tj. przez:

- 1) próbę doręczenia zawiadomienia w trakcie spotkania 13 kwietnia 2017 r. (w którym brali udział przedstawiciele dwóch pozostałych związków zawodowych, którzy byli uprawnieni i zobowiązani do odbioru korespondencji w imieniu Związku Zawodowego P.),
- 2) pozostawienie zawiadomień w siedzibie Związku Zawodowego P. oraz poinformowanie o tym fakcie związku zawodowego,
- 3) przesłanie zawiadomień mailem do każdego ze związków zawodowych, w tym P., oraz ich pełnomocników.

Skarżąca podkreśliła, że przyjęcie przez Sądy obu instancji odmiennego stanowiska i uznanie, że odmowa przyjęcia oraz nieodebranie z siedziby związku zawodowego zaadresowanego do niego zawiadomienia o zamiarze wypowiedzenia powódce warunków pracy i płacy nie wywołuje skutku określonego w art. 61 § 1 k.c., pomimo że przedstawiciele organizacji związkowej mogli zapoznać się z treścią tego pisma, pozostaje w sprzeczności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. W jej ocenie, nie ulega więc wątpliwości, że zawiadomienie o zamiarze wypowiedzenia warunków pracy i płacy powódce zostało złożone skutecznie, a pozwana wypełniła obowiązek konsultacji indywidualnych z art. 38 § 1 k.p.

Skarżąca wywiodła także, że Sąd drugiej instancji ograniczył się do oceny skuteczności doręczenia związkowi zawodowemu zawiadomienia o zamiarze wypowiedzenia powódce warunków zatrudnienia. Poza zakresem jego

rozstrzygnięcia pozostała kwestia zbadania zasadności wskazanej przez pozwaną przyczyny tego wypowiedzenia. W tym zakresie podniesiono, że „Sąd II instancji nie ustalił, że przyczyną wypowiedzenia warunków pracy i płacy powódki była likwidacja całej grupy zawodowej, do której ona należała tj. orkiestry S.. Sąd II instancji zaniechał ocenienia zasadności wypowiedzenia, pomimo że dysponował materiałem dowodowym, który jednoznacznie dowodził tego, że wskazana przez pozwaną przyczyna wypowiedzenia była rzeczywista i prawdziwa. Zamiast tego, Sądy obu instancji dokonały wybiórczej oceny zebranego materiału dowodowego, pomijając jego część, z której wynikała m.in. zasadność wypowiedzenia”.

Powódka, w odpowiedzi na skargę kasacyjną, wniosła o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie podkreślić należy, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej, jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. wówczas, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne bądź istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, czy też zachodzi nieważność postępowania lub gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca wskazała na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – oczywiście zasadność skargi kasacyjnej. Odnosząc się do tej przesłanki, należy zauważyć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika ona zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które

może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20 poz. 494; z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616).

Przypomnieć też należy, że wyłączenie w art. 398³ § 3 k.p.c. z podstaw skargi kasacyjnej zarzutów dotyczących oceny dowodów pozbawia skarżącego możliwości powoływania się na zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 § 1 k.p.c., Przepis art. 398³ § 3 k.p.c. wprowadzie nie wskazuje *expressis verbis* konkretnych przepisów, których naruszenie, w związku z ustalaniem faktów i przeprowadzaniem oceny dowodów, nie może być przedmiotem zarzutów wypełniających drugą podstawę kasacyjną, nie ulega jednak wątpliwości, że obejmuje on art. 233 k.p.c., bowiem właśnie ten przepis określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06, LEX nr 230204; z dnia 4 stycznia 2007 r., V CSK 364/06, LEX nr 238975; z dnia 5 września 2008 r., I UK 370/07, LEX nr 785533; z dnia 23 listopada 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 76; z dnia 19 października 2010 r., II PK 96/10, LEX nr 687025; z dnia 24 listopada 2010 r., I UK 128/10, LEX nr 707405 oraz z dnia 24 listopada 2010 r., I PK 107/10, LEX nr 737366). Oznacza to, że spór o ocenę poszczególnych dowodów i ustalenie stanu faktycznego nie może być przenoszony do postępowania przed Sądem Najwyższym, który jest związany - zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. - ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 października 2008 r., IV CSK 228/08, LEX nr 475287).

Należy zauważyć, że twierdzenie o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej oparte jest na faktach, których Sąd drugiej instancji nie ustalił. Z kolei te nieustalone fakty są przedmiotem podstawy kasacyjnej powołującej się na naruszenie art. 382 k.p.c., w której *nota bene* kontestowania jest ocena dowodów dokonana przez Sąd drugiej instancji. Z zarzutu pominięcia (części) materiału sprawy wynika bowiem, że

Sąd drugiej instancji nie wyciągnął z zebranego materiału dowodowego wniosków oczekiwanych przez skarżącą. Tak więc twierdzenie, że przedstawiciele organizacji związkowej mogli zapoznać się z treścią pisma o zamiarze wypowiedzenia powódce warunków pracy i płacy – w trzech wskazanych przez skarżącą wariantach – nie wynika z podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku, którą, jak wskazano wyżej, Sąd Najwyższy jest związany z mocy art. 398¹³ § 2 k.p.c.

Jeśli zaś chodzi o oczywistą zasadność zarzutu naruszenia art. 45 § 1 w związku z art. 42 § 1 k.p., przez niewłaściwe zastosowanie i niedokonanie przez Sąd oceny zasadności wypowiedzenia warunków pracy i płacy powódki, to należy przypomnieć, że samo naruszenie art. 38 k.p. stanowi podstawę do uwzględnienia żądania pracownika domagającego się przywrócenia do pracy. Tak więc wypowiedzenie umowy o pracę, może być zasadne, ale naruszające przepisy o wypowiedzaniu umów o pracę, co uzasadnia roszczenia z art. 45 § 1 k.p.

W konkluzji, argumenty skarżącej nie prowadzą do wniosku, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ oraz art. 108 § 1 i art. 98 § 1 k.p.c. w związku art. 398²¹ k.p.c. w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2018 r., poz. 1800 ze zm.).